

TOROCZKAY ANDRÁS

Hajnali

Magunkra maradtunk a szakasszal,
akik rokonaim és szomszédaim is voltak,
te is ott voltál és idegenek is,
egy ellenséges légkörű bolygón.
Tudtuk, hogy nem győzhetünk.
Bár akkor még nem láttunk
egyet sem belőlük, de láttuk már
A bolygó neve: Halált, és az első részét is.
Illetve nekem csak mesélték őket,
kicsi voltam még az ilyen horrorhoz,
a Szárnyas fejjadást pedig untam.
Mégis megpróbáltunk úgy halni,
mint acélkemény férfiak.
Mint egy Deckard, vagy Vasquez.

Felriadtam. Bámultam a plafont keveset,
aztán felkeltem, még aludtál a másik szobában.
A másik fal túloldalán a szomszéd
kilencvenhárom éves Seiner néni,
akinek régóta halott fia
kétszer annyi lenne, mint én most,
épp képzelt felső szomszédját nyugtatgatta,
akit megint megvert az Állat,
mint később megtudtam, a férfi barátnője,
aki szintén csak a máskülönben vak néni
elméjében létezett.

Nincs semmi akaratérőd? – kérdezte keményen.
Én eddig csak üvöltözni hallottam a nénit,
gonosz dolgokat, meg gyerekdalokat sok
szövegtevéstéssel. Mintha vicces lenne,
pedig van egy öreg szekrény a nappaliban,
rettegek tőle, hogy egyszer abból bukkan elő.

A konyhába mentem tekerni egy cigit.
Valaki miatt a mélybe süllyedt a lift,
kamionok és kukásautók morajlottak a távolban,
mint egy furcsa száraz gépóceán partján élnénk.
Ettem egy banánt és egy mandarint.
Ősz volt, az ablak belül párás,
alig lehetett kilátni.
Szédülni kezdtem a cigarettától,
még félig sem szívtam el.
Ittam egy pohár vizet.
Figyeltem,
ahogy a hó, mint utolsó simítás,
sütés után a porcukor nagymamák süteményeire,
a sötétségből hullni kezd.
A porcukor-hóesés mögött pedig
a szemközti házak ablakait.
Rendszert próbáltam felfedezni abban,
épp melyik villany gyullad fel.
A különféle típusú és korú égők
fényének árnyalatait figyeltem.
Elképzeltem a koránkelők életét,
ahogy cigizve állnak egy lakótelepi
konyhában, vagy szendvicset pakolnak
a férjüknek munkába, kávé szürcsölnek,
vagy őszi reggeli-ízesítésű teát.
Az utcán csinos, álmos lány sétált.
Dörzsölte a szemét. Hullt rá a gyenge hó,
fülében halk gitár-zene bolyongott.
A Fehérvári és a Bocskai út
kereszteződésében balra fordult.
Egy bácsi a Vásárcsarnok felé baktatott.
Nem tudom, odaért-e.
Időközben Seiner néni is befejezte,
a fal felé fordult,
és én is visszafeküdtem,
a fal másik oldalán.
Akkor már nem álmodtam idegenekről,
katonákról, megvakult nagymamákról.

Visszatérés a labirintusba

A hely végül is átlagos volt.
Akadt, akinek tetszett. Volt, akit hidegen hagyott.
Volt, aki elsírta magát, mert félt,
és volt, aki a gyönyörtől zokogott tőle.
Nyilván sokan unatkoztak,
még többen csak ki akarták pipálni a listán,
voltak, akik véletlenül tévedtek arra,
pedig egy életet leéltek a szomszédban.
Voltak, akik átmentek rajta, vagy a WC-t használták.
De voltak, akik benne éltek, bombák elől bujkálók,
rendőrök gumibotja elől hajlongók,
láthatatlan hajléktalanok, vagy ősrégi, kirúgott
dolgozók. Volt, aki csak a szagát nem szeretete,
volt aki a tudatot. Volt, aki örült, mert odakint eleredt
épp az eső. Volt, aki csak a filmet nézni jött.
Volt, aki a gyereket hozta le, és volt, aki
a szeretőjét, volt, aki az unokáját,
volt, aki a feleségét, volt, aki a kollégáját,
volt, aki az osztálytársát.
Voltak, akik csak a pénzért jöttek,
voltak, akik csak a bort hozták.
Voltak, akik nem ismerték, csak
kokainmámoros techno party-kon,
és voltak, kik titkos tavain
csónakáztak. Voltak, akik meg akarták fejteni a titkát,
voltak, akik hallani vélték, hogy beszél,
voltak akik meg akarták szeretni,
akik meg akarták szerezni, és
voltak, akik megszerették,
és persze voltak,
akik csak próbáltak megszabadulni tőle.
Egy ideje a közelébe sem mentem.
Csak a hírekből ismertem, mendemondákat hallottam róla.
Hiszen már nekem is belépőjegyet kellett volna vennem,
hogy végigmehessek rajta.
Más útjelző-táblák
és más arcok segítenek már eltévedni benne.

Úgy terveztem, soha nem térek vissza,
miközben, hogy kijutott-e már,
abban nem lehet soha biztos az ember.

Balatonaliga

Az üdülő teraszán készített fotót nézed.
Kerti székek, asztal, rajta napraforgó-
virág mintájú viaszos vászon. A telefonod
képernyőjén is jól látszódó tárgyak,
lenyugvó nap izzó narancsa, elkapod,
ahogy az ernyő alá nyes, váratlanul,
mint egy tét nélkülinek hitt ping-pong
meccsben. És a hamutál
a többféle márkájú, formájú cigarettával,
kávéspoharak és a műanyag palack,
a székeken színes törölközők, anyukád fürdőruhája,
eldőlt naptejes flakonok, fekete napszemüvegek,
összeaszott matrac. Korhadt deszkafalak.
Aztán a keresztretjtvények. Hogy szerette anya.
Pedig soha nem a vicc poénja volt az érdekes.
Nézd csak, a kép alapján mintha egy csapással,
csettintéssel vagy kattintással
eltüntethetők volnának a szeretteink,
mint mikor víz alól nézel egy napfogyatkozást,
ugyanilyen, mikor a diófánál állva
gyerekszivaj úszik a ház irányába a strandról,
és te már érzed a lángoló lombkoronák szagát.
Most a füst a kerti bútorok emléke körül
sompolyog, a kiürült palack kicsit még
tovább gurul, kicsit még tovább zörög,
a megfejtés árcai lassan elnyerik
végső mélységük, formáik, nyughelyük.
Továbbá látható a képen az is, ahogy
a műanyag székeken felejtett
törölközők, fürdőruhák hogy fognak
forrósodni, egyúttal száradni,
közben lassan fakulni, elfonnyadni,
végül pedig fokozatosan kihűlni,
mikor rájuk ömlik a fekete lé, ami
elnyeli őket. Mint a lángosos bódéknál
a szabályos időnként hintába kezdő,
– bekapcsolva felejtett, vagy így programozott –
tininindzsás autó a magabiztosságunkat,
az autó, akiben senki nem ül már,
hogy utazik valahová, senki sem hiszi.
fényeit és zenéjét senki nem élvez.